

СИЛАБУС

Національна безпека держави

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 052 «Політологія»
Освітньо-професійна програма: «Міжнародні та регіональні політичні комунікації»
Кількість кредитів ECTS – 3
Рік навчання – 2, семестр – 3
Мова викладання – українська
Керівник курсу д.ю.н., доцент Сергій Гордієнко

Опис дисципліни

Цільове призначення навчальної дисципліни полягає в тому, щоб максимально наблизити теоретичні знання до практичної діяльності, формування наукового бачення сучасних проблем та викликів національній безпеці держави.

Дисципліна орієнтована на ґрунтовне засвоєння студентами теоретичних і практичних засад формування національної безпеки і передбачає: надання студентам необхідних знань щодо особливостей забезпечення національної безпеки держави, у тому числі, в розрізі її складників; набуття навик здійснення комплексного аналізу об'єкта безпеки з можливістю виокремлення чинників, індикаторів, національних інтересів, загроз безпеці, проведення оцінки рівня та визначення стану будь-якого виду безпеки; набуття знань задля систематизації необхідних заходів зміцнення досліджуваного виду безпеки.

По завершенню вивчення дисципліни «Національна безпека держави» студенти можуть здійснити оцінку рівня та визначити стан досліджуваного об'єкта безпеки, ідентифікувати виклики, ризики та загрози безпеці, підібрати заходи щодо їх мінімізації, локалізації чи ліквідації задля підвищення рівня безпеки.

Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання

1	1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	Знати сутність національної безпеки держави та вміти характеризувати її складники. Об'єкти та суб'єкти національної безпеки України. Принципи забезпечення національної безпеки. Систему забезпечення національної безпеки. Глобальні загрози національній безпеці України. Стратегічні виклики національній безпеці України. Національні інтереси України. Пріоритети національних інтересів України. Розуміти характеристику системи управління національною безпекою України. Органи управління національною безпекою України.	питання для обговорення
2	2. СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	Знати сутність і зміст системи національної безпеки. Характерні особливості її складових. Основні складові та їх характеристика. Загрози, ризики, виклики. Зовнішні та внутрішні загрози національній безпеці України. Національні інтереси. Інституційні засади забезпечення національної безпеки. Систему забезпечення національної безпеки. Заходи зміцнення національної безпеки.	питання для обговорення
3	3. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЩОДО НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	Знати сутність та особливості забезпечення фінансової безпеки держави. Розуміти сутність фіскальної безпеки держави. Фіскальна сфера: її безпечний вимір. Чинники та загрози фіскальній безпеці. Індикатори та методика оцінки фіскальної безпеки. Загальнодержавні та місцеві податки й збори. Сутність боргової безпеки України. Загрози впливу на боргову безпеку. Особливості забезпечення монетарної безпеки (безпеки грошово-кредитної сфери, грошового обігу та валютного ринку). Знати банківську безпеку та безпеку небанківських фінансових	Питання для обговорення

4	4. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА	Знати сутність та особливості забезпечення економічної безпеки держави. Розуміти сутність фінансової безпеки держави. Фінансова сфера: її безпечний вимір. Індикатори та методика оцінки економічної безпеки. Загрози впливу на економічну безпеку. Особливості забезпечення складових економічної безпеки.	Питання для обговорення
5	5. ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА	Знати екологічну безпеку: поняття та інструментарій дослідження. Чинники, що впливають на рівень забезпечення екологічної безпеки. Екологічні закони. Головні принципи екологічної безпеки. Загрози екологічній безпеці. Загрози екологічній безпеці на національному та світовому рівнях. Оцінка сучасного стану екологічної безпеки екосистем України. Біобезпека в Україні. Ризики з генетично модифікованими продуктами. Основні напрями державної політики щодо нейтралізації загроз екологічній безпеці України. Національні інтереси України в екологічній сфері.	
6	6. ВОЄННА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ	Знати про основи воєнної безпеки. Розуміти зміст воєнної безпеки у системі національної безпеки України: ознаки. Різниця між поняттями “воєнна безпека” та “військова безпека”. Виклики та загрози воєнній безпеці України. Гібридні загрози воєнній безпеці України. Нормативно-правове забезпечення воєнної безпеки. Військове законодавство та інші джерела військового права. Військова правоохоронна система і військове правосуддя: інституційно-правове забезпечення воєнної безпеки. Стратегії воєнної безпеки. Проблеми досягнення миру в Україні. Можливі	питання для обговорення

		заходи зміцнення воєнної безпеки України.	
7	7. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА	Знати основні поняття та сутність інформаційної безпеки як об'єкта наукового пізнання. Категорійно-понятійна система інформаційної безпеки. Правове забезпечення системи інформаційної безпеки держави. Методи забезпечення інформаційної безпеки. Внутрішні та зовнішні загрози інформаційній безпеці України. Виявлення та нейтралізація загроз інформаційній безпеці України. Потенційні загрози інформаційній безпеці України. Міжнародний досвід правового забезпечення інформаційної безпеки держави. Розуміти сутність кібербезпеки та кіберзагрози.	питання для обговорення
8	8. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	Знати стратегію національної безпеки США. Особливості правління національною безпекою в Китаї. Політика національної безпеки Німеччини. Політика національної безпеки Франції. Державна стратегія національної безпеки Японії. Основні загрози національній безпеці зарубіжних країн. Заходи щодо підвищення рівня національної безпеки зарубіжних країн. Напрями зміцнення національної безпеки України із використанням зарубіжного досвіду. Стратегічні дії уряду задля зміцнення національної безпеки України на основі зарубіжного досвіду. Особливості забезпечення національної безпеки в країнах ЄС.	питання для обговорення

Літературні джерела:

1. Кормановський М. І. Національна безпека України: теоретико-правові засади : навч. посіб. / М. І. Кормановський. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 256 с.
2. Стеценко С. Г. Система забезпечення національної безпеки України: організаційно-правовий механізм : монографія / С. Г. Стеценко. Київ : КНТ, 2020. 312 с.
3. Національна безпека України в умовах сучасних загроз: аналітична доповідь / [за заг. ред. О. В. Крука]. Київ : НІСД, 2022. 198 с.
4. Біла книга з питань національної безпеки України / Рада нац. безпеки і оборони України. – Київ : Парламентське вид-во, 2023. 144 с.

5. Безпековий вимір фінансової політики забезпечення економічного зростання в Україні. К.: НІСД, 2020. 132 с.
6. Management of national security in the context of globalization challenges: macro, micro, regional and sectoral level: Collective monograph In edition I. Markina, Doctor of Economic Sciences, Professor. Nemoros s.r.o. Prague, 2020.
7. Мулявка Д.Г., Шопіна І.М., Шаймуродов Р.А. Професійна таємниця результатів приватної детективної (розшукової) діяльності: монографія / Д.Г. Мулявка, І.М. Шопіна, Р.А. Шаймуродов. Київ: «Видавництво Людмила», 2019. 96 с.
8. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл: монографія / Борис Олександрович Парохонський, Галина Михайлівна Яворська. Київ: НІСД, 2019. 560 с.

Додаткові джерела

1. Government Documents on National Security Policy: U.S. Policy Documents. 2021

URL:<https://guides.lib.purdue.edu/c.php?g=352327&p=2375334>

2. Information Sovereignty: Data Privacy, Sovereign Powers and the Rule of Law. By Radim Polčák and Dan Jerker B. Svantesson. Northampton, MA: Edward Elgar, 2017. Pp. xvii, 268. ISBN: 978-1-78643-921-5.
3. Jean Monnet Spring Seminar on European Security. URL: <http://ssec.com.ua/en/public>.
4. Global Peace Index 2018: Measuring peace in a complex world / The Institute for Economics and Peace. Sydney. June, 2018. URL: <http://visionofhumanity.org/reports>.
5. Global Terrorism Index 2017. Institute for Economics and Peace, University of Maryland.

URL:<https://reliefweb.int/sites/reliefweb>.

[int/files/resources/Global%20Terrorism%20Index%202017%20%284%29.pdf](https://reliefweb.int/files/resources/Global%20Terrorism%20Index%202017%20%284%29.pdf)

6. Nato Strategic Communications Handbook (Draft For Use). URL: <https://www.lymec.eu/wp-content/uploads/2017/09/TT140221-NATO-STRATEGICCOMMUNICATIONS-HANDBOOK-DRAFT-FOR-USE-2015-BI.pdf>.

Нормативні акти:

Інші джерела

Перелік рекомендованих періодичних видань	Інформаційні ресурси в Інтернеті	Ел.адреса
Вісник Академії прокуратури України 3	Офіційний сайт Верховної Ради України	www.zakon.rada.gov.ua
Вісник Верховного Суду України	Законопроекти України (сайт ВРУ)	www.zakon.gov.ua
Вісник Конституційного Суду України	Сайт нормативно-правових документів Кабінету Міністрів України	www.kmu.gov.ua

Вісник прокуратури	Офіційний сайт Верховного Суду України	www.scourt.gov.ua
Влада. Людина. Закон	Офіційний сайт представництва Президента України	www.prezident.gov.ua
Офіційний вісник України	Офіційний сайт Міністерства Юстиції України	https://minjust.gov.ua/ua
Підприємство, господарство і право	Офіційний сайт Національного банку України	www.bank.gov.ua
Право і практика	Офіційний сайт Вищої ради юстиції України	www.vru.gov.ua
	Офіційний сайт Третейської палати України	www.arbitrationchamber.org.ua
	Офіційний сайт Служби безпеки України	http://www.sbu.gov.ua/sbu/
	Офіційний сайт Всеукраїнської Асоціації приватних детективів	http://aupd.org/ru/services
	Офіційний сайт ДБР	https://dbr.gov.ua/pidslidnist
	Офіційний сайт НАБУ	https://nabu.gov.ua/

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедалайнів та перескладання:** Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо визнання результатів навчання

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання» (https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf) здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної/інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі підтвердних документів (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймається уповноваженою Комісією з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Структура залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Середній бал за результатами поточного оцінювання	Письмова робота	Оцінка за виконані завдання	Оцінка за виконані завдання

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ:

ECTS	Бали	За шкалою
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом